

TÝDEN 1

CFF II

Revison + past tense

Past tense = minulý čas

You know a lot of verbs, infinitive form always ends with “t”: *dělat*, *pracovat*, *studovat*, *učit se*, *vařit*, *spát*, *tancovat*, *poslouchat*, *dívat se*, *začínat*, *končit*, *mluvit*, *rozumět*, *být* ...

The past tense is formed in two steps:

1. Drop the “-t” from the infinitive and add “-l”:

dělal, *pracoval*, *studoval*, *učil se*, *tancoval*, *poslouchal*, *díval se*, *začínal*, *končil*, *mluvil*, *rozuměl*, *byl* ...

= l-form

Past tense: I-form + ending (la, lo, li)

L = masculine

dělal

pracoval

vařil

Petr vařil.

LA = feminine

dělala

pracovala

vařila

Eva vařila.

LO = neutrum

dělalo

pracovalo

vařilo

Dítě vařilo.

LI = plural

dělali

pracovali

vařili

Eva a Petr vařili.

Past tense: the 2nd step

To complete the formation of the past tense add the auxiliary verb “být”.
! The form for “on, ona, ono, oni” do not have auxiliary verb form. !

(být, present tense: já jsem, ty jsi, on/ona/ono je, my jsme, vy jste, oni jsou)

Past tense = I-form (l/la/lo/li) + auxiliary verb

dělal/a jsem = I did

dělal/a jsi = you did

dělal/dělala/dělal^o = he/she/it did **!!!**

dělali jsme = we did

dělali jste = you did

dělali = they did **!!!**

Past tense: examples

VAŘIT

vařil/a jsem = I cooked
vařil/a jsi = you cooked
vařil/a = he/she cooked
vařili jsme = we cooked
vařili jste = you cooked
vařili

VSTÁVAT

vstával/a jsem = I got up
vstával/a jsi = you got up
vstával/a = he/she got up
vstávali jsme = we got up
vstávali jste = you got up
vstávali = they got up

Past tense: negation

NE + “main verb” (auxiliary verb stays the same):

NEMLUVIT

nemluvil/a jsem

nemluvil/a jsi

nemluvil/a/o

nemluvili jsme

nemluvili jste

nemluvili

NESTUDO VAT

nestudoval/a jsem

nestudoval/a jsi

nestudoval/a

nestudovali jsme

nestudovali jste

nestudovali

VY = formal dialogue (addressing one person in plural form)

Vařila jste tu polévku, paní Nováková?

Studoval jste angličtinu, pane profesore?

Bydlel jste v Brně, pane Nový?

I/la forms (sg.) + plural form of the auxiliary verb (jste)

Past tense: sentence order

Auxiliary verbs are placed in the second position in the sentence.

Studoval jsem anatomii. x Včera jsem studoval anatomii.

Večeřel jsi? x Co jsi večeřel?

Pracovala jsem v kanceláři. x V pondělí jsem pracovala v kanceláři.

Byli jsme doma. x O víkendu jsme byli doma.

Tancovali jste v klubu? x Kde jste tancovali?

Nepracoval jsem. x Včera jsem nepracoval.

Díval jsem **se** na televizi. x Ráno jsem **se** díval na televizi.

(včera = yesterday)

Past tense: IRREGULAR FORMS

BÝT (to be): byl, byla, bylo: *Petr byl doma. Eva byla v kanceláři.*

PÍT (to drink): pil, pila, pilo: *Petr pil pivo. Eva pila džus.*

PSÁT (to write): psal, psala, psalo: *Petr psal test. Eva psala e-mail.*

SPÁT (to sleep): spal, spala, spalo: *Petr spal doma. Eva spala v hotelu.*

MÍT (to have): měl, měla, mělo: *Petr měl hlad. Eva měla žízeň.*

ČÍST (to read): četl, četla, četlo: *Petr četl e-mail. Eva četla knihu.*

JÍST (to eat): jedl, jedla, jedlo: *Petr jedl polévku. Eva jedla salát.*

CHTÍT (want): chtěl, chtěla, chtělo: *Petr chtěl vodu. Eva chtěla kávu.*

MOCT (can, be able to): mohl, mohla, mohlo: *Petr mohl spát. Eva mohla číst.*

JÍT (to go, walk): šel, šla, šlo: *Petr šel do práce. Eva šla do kina.*

Present tense x past tense

PRESENT TENSE

Ráno piju kávu. (já)

Co děláš večer?

Tatínek pracuje v IBM.

Maminka čte knihu.

Studujeme češtinu.

Bydlíte v Brně?

Eva a Petr večeří.

PAST TENSE

Ráno jsem pil/a kávu.

Co jsi dělal/a večer?

Tatínek pracoval v IBM.

Maminka četla knihu.

Studovali jsme češtinu.

Bydleli jste v Brně?

Eva a Petr večeřeli.